

OPŁATY i FUNDUSZE

w ochronie środowiska

 VERLAG
DASHÖFER

Świat profesjonalnej wiedzy

AKTUALNOŚCI • PORADY PRAWNE • TEMAT NUMERU • FINANSE • PYTANIA I ODPOWIEDZI

Nr 4 kwiecień 2011

Miesięczny serwis informacyjno-doradczy

www.dashofer.pl

Spis treści:

■ Aktualności

- Nowe zalecenia Instytucji Zarządzającej POIiŚ w sprawie PPP 1
- Kary za uciążliwość zapachową 2
- Zmiana w Programie Infrastruktura i Środowisko 3
- Mniejsze kary za brak sprawozdań o odpadach 4
- Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy 4

■ Porady prawne

- Projekt zmiany Ustawy – Prawo ochrony środowiska 5
- Opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku – projekt rozporządzenia 6
- Opłaty podwyższone i kary za korzystanie ze środowiska 7

■ Temat numeru

- Koszty gospodarowania odpadami a eksport sprzętu elektrycznego i elektronicznego 10

■ Finanse

- Nowe zasady dofinansowania z NFOŚiGW projektów Ochrona i zrównoważony rozwój lasów 11
- Granty Life+ dla europejskich organizacji pozarządowych (NGO) 12
- LIFE+ – nabór wniosków i przyszłość projektu 13
- Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych 14
- Do 27 kwietnia można składać wnioski w ramach działania 4.1 15
- Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych – nabór wniosków 16

- Ważne terminy 16

§ Aktualności

Nowe zalecenia Instytucji Zarządzającej POIiŚ w sprawie PPP

Opublikowane zostały zalecenia nr 14/2011 Instytucji Zarządzającej Programem Infrastruktura i Środowisko w sprawie procedur łączenia środków UE z modelem PPP w projektach odpadowych w ramach Działania 2.1 POIiŚ.

Mając na uwadze przepisy Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, które stanowią, że w ramach programu dofinansowane mogą być także projekty realizowane w formie partnerstwa publiczno-prywatnego, Instytucja Zarządzająca POIiŚ uznała za celowe:

- przedstawienie wskazówek dla beneficjentów oraz instytucji systemu POIiŚ w sektorze środowiska, weryfikujących wniosków o dofinansowanie projektu w ramach Działania 2.1 POIiŚ

w zakresie harmonogramu łączenia środków UE z modelem PPP oraz

- opracowanie mechanizmu umożliwiającego warunkową akceptację projektów realizowanych w ramach PPP w umowie o dofinansowanie.

✓ WAŻNE!

Zalecenia mają zastosowanie do projektów, w których nie został jeszcze wybrany partner prywatny.

Podstawowy dokument uzasadniający konieczność dofinansowania projektu ze środków UE stanowi sporządzone dla niego studium wykonalności, które jest załącznikiem do wniosku o dofinansowanie.

Studium zawiera długoterminową prognozę finansową i prawną wyko-

*Wszystkim naszym Czytelnikom życzymy zdrowych,
spokojnych i pogodnych Świąt Wielkanocnych.
Redakcja miesięcznika „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.*

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przekazuję w Państwa ręce kwietniowy numer serwisu informacyjno-doradczy „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W aktualnościach informujemy m.in. o poselskim projekcie Ustawy o odpadach, który zakłada zmniejszenie kary za brak zbiorczych zestawień danych o odpadach.

Omówienie nowych projektów aktów prawnych: Ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz Rozporządzenia w sprawie opłat za umieszczenie odpadów na składowisku, znajdą Państwo w dziale Porady prawne.

Tematem numeru jest zagadnienie, czy można odzyskać od wprowadzającego poniesiony koszt gospodarowania odpadami za wyeksportowany sprzęt?

W dziale Finanse informujemy o naborze wniosków oraz o nowych zasadach dofinansowania w ramach programu Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.

Zachęcam do zapoznania się z pozostałymi artykułami. Wierzę, że informacje zawarte w tym numerze spełnią Państwa oczekiwania i okażą się pomocne w pracy.

Z wyrazami szacunku,
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Anna Podgórska

Anna Podgórska
Redaktor odpowiedzialny
e-mail: podgorska@dashofer.pl
tel. (22) 559 36 43

nalności projektu. Prognoza obejmuje wszelkie dochody (przychody i koszty) generowane przez projekt, które pomniejszają wysokość wydatków kwalifikowalnych, stanowiących podstawę do dofinansowania ze środków POIiŚ.

Wysokość udziału środków UE w ramach POIiŚ wynika z wyliczeń dokonanych na podstawie luki finansowej zgodnie z *Wytycznymi do przygotowania inwestycji w zakresie środowiska współfinansowanych przez Fundusz Spójności i Europejski*

Fundusz Rozwoju Regionalnego w latach 2007-2013. Natomiast środki stanowiące wkład własny Beneficjenta na realizację projektu mogą pochodzić z publicznych lub prywatnych środków. ■

Redakcja

§ Aktualności

Kary za uciążliwość zapachową

Na stronie Ministerstwa Środowiska zostały opublikowane założenia do projektu ustawy o przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej.

Wśród wielu zagrożeń i uciążliwości związanych z niektórymi aspektami funkcjonowania gospodarki, istotnym zagadnieniem jest kwestia uciążliwości zapachowej.

W Polsce od wielu lat zwiększa się liczba skarg spowodowanych oddziaływaniem substancji zapachowo czynnych. Kierowane do Inspekcji Ochrony Środowiska skargi na uciążliwość zapachową stanowią obecnie ok. 50% wszystkich skarg dotyczących zanieczyszczenia powietrza.

Źródłem uciążliwości zapachowych są najczęściej obiekty produkcji zwierzęcej (duże fermy trzody chlewnej, drobiu, zwierząt futerkowych, uboj-

nie), stosowanie nawozów naturalnych, procesy oczyszczania ścieków, unieszkodliwiania i odzysku odpadów oraz zakłady przemysłowe, takie jak mleczarnie, cukrownie, garbarnie, bazy i stacje paliw, jak również zakłady chemiczne o określonym profilu produkcji. Ujęcie subiektywnych odczuć, jakimi są pejoratywne wrażenia zapachowe, w formie obiektywnych i właściwych w każdym warunkach standardów i procedur jest zadaniem bardzo złożonym, a jednocześnie społecznie pożądanym.

Ocena jakości zapachowej ma być przeprowadzana z zastosowaniem metody sensorycznej z wykorzystaniem grupy sensorycznej zgodnie z wytycznymi zawartymi w normie PN-EN 13725:2007 „Jakość powietrza – Oznaczanie stężenia zapachowego metodą olfaktometrii dynamicznej”.

WAŻNE!
Jeżeli w wyniku przeprowadzenia oceny jakości zapachowej powietrza stwierdzone zostało występowanie uciążliwości zapachowej, właściwy organ wyda decyzję, w której ustali działania, jakie mają być podjęte w celu eliminacji lub ograniczenia ww. uciążliwości, biorąc pod uwagę wnioski i dowody przedstawione przez podmiot prowadzący działalność powodującą tę uciążliwość, uwzględniając warunki techniczne, ekonomiczne oraz interes społeczny.

Przed wydaniem decyzji organ zasięgałby opinii wojewódzkiej inspekcji ochrony środowiska w zakresie działań, jakie mają być podjęte dla eliminacji lub ograniczenia uciążliwości zapachowych.

Decyzja, o której mowa powyżej, będzie zobowiązywać podmiot odpowiedzialny za emisję do podjęcia działań, mających na celu elimi-

NASI STALI EKSPERCI:

Paulina Grabowska, prawnik. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, aplikant radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Ukończyła Szkołę Prawa Amerykańskiego oraz Szkołę Prawa Brytyjskiego i Europejskiego przy Uniwersytecie Warszawskim. Absolwentka studiów podyplomowych „Zarządzanie i finanse w przedsiębiorstwie” w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Obecnie pracownik dużej kancelarii.

dr Michał Kuliński, adwokat. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński – Wydział Prawa i Administracji (1996-1998), Uniwersytet Warszawski – Wydział Prawa i Administracji (1998 – ukończony w 2001 r.), Centrum Prawa Amerykańskiego – Levin College of Law University of Florida przy WPiA UW, Studium Bezpieczeństwa Narodowego przy Instytucie Stosunków Międzynarodowych UW. Współpracownik firmy Prawniczej „Smoktunowicz&Falandysz”.

Krzysztof Choromański, współwłaściciel i Członek Zarządu Biura Konsultacyjnego KOBİKO Sp. z o.o. odpowiedzialny za zarządzanie projektami (ekonomiczne zagadnienia ochrony środowiska oraz przygotowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki komunalnej).

nację lub ograniczenie uciążliwości zapachowej.

Kary administracyjne

W celu zwiększenia stopnia wykonania decyzji mają zostać wprowadzone dodatkowe **bodźce ekonomiczne w postaci możliwości nakładania kar administracyjnych** na podmiot niewykonyjący decyzji. Ten instrument finansowy ma stanowić bodziec do podejmowania działań na rzecz ograniczenia lub całkowitego wyeliminowania uciążliwości zapachowej (kary będą mogły być zawieszane, odraczane czy umarzane) i będą stanowiły dochód właściwych organów (fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, budżety jednostek samo-

ządu terytorialnego).

Środki te mają być wykorzystywane wyłącznie na działania związane z ograniczeniem lub wyeliminowaniem uciążliwości zapachowej.

Wysokość kar

Jeżeli podmiot korzystający ze środowiska nie dostosuje (w terminie określonym w decyzji administracyjnej) prowadzonej działalności do sposobu postępowania zmierzającego do wyeliminowania albo ograniczenia uciążliwości zapachowej wskazanego w decyzjach, zostanie obciążony karą administracyjną.

Wysokość kary za każdy dzień zwłoki w dostosowaniu prowadzo-

nej działalności do sposobu postępowania zmierzającego do wyeliminowania albo ograniczenia uciążliwości zapachowej wskazanego w decyzji powinna wynosić:

- 1) w przypadku podmiotu, którego powszechne albo zwykłe korzystanie ze środowiska powoduje uciążliwość zapachową – 50 zł,
- 2) w przypadku podmiotu prowadzącego działalność powodującą uciążliwość zapachową, w ramach innego niż powszechne lub zwykłe korzystanie ze środowiska:
  - a) podmiot prowadzący małe przedsiębiorstwo lub mikroprzedsiębiorstwo – 500 zł,
  - b) pozostałe podmioty – 1000 zł.

Redakcja

§ Aktualności

Zmiana w Programie Infrastruktura i Środowisko

6 kwietnia odbyło się XV posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ).

Najważniejszym punktem spotkania było przyjęcie zmian w Programie. Dotyczyły one m.in. wskaźników produktu i rezultatu oraz opisów priorytetów. Związane były również z podziałem dodatkowych funduszy – ponad 157 mln euro z krajowej rezerwy wykonania oraz 267 mln euro z dostosowania technicznego. Dokonano także przesunięć środków między priorytetami.

W wyniku decyzji członków Komitetu zwiększył się budżet następujących priorytetów:

- Priorytet I – *Gospodarka wodno-ściekowa.*
- Priorytet IV – *Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.*
- Priorytet VI – *Drogowa i lotnicza sieć TEN-T.*
- Priorytet VIII – *Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci trans-*

portowe.

- Priorytet XI – *Kultura i dziedzictwo kulturowe.*
- Priorytet XII – *Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia.*
- Priorytet XIII – *Infrastruktura szkolnictwa wyższego.*

Zmiany w sektorze środowiska

Rodzaje zmian:

- a) wskaźniki:
  - rezygnacja ze wskaźnika (III priorytet),
  - zmiana (ograniczenie) wartości docelowej (I, II, III, V priorytet),
  - zmiana źródła pomiaru (I, II, III priorytet),
  - zmiana nazwy/redefinicja (I, III, V priorytet);
- b) opis osi priorytetowej;
- c) finansowe:
  - dodatkowa alokacja z DT (I priorytet),
  - realokacja (z II na I priorytet, z XIV na IV priorytet),

– zmiana stopy dofinansowania (IV priorytet).

Dane wskazujące źródła realokacji, dodatkowej alokacji w podziale na poszczególne priorytety:

- **Priorytet I** – dodatkowa alokacja UE w wysokości 358 874 059 euro, która będzie pochodzić z:
  - dostosowania technicznego (170 000 000 euro) oraz
  - realokacji z II priorytetu POLiŚ (188 874 059 euro).
- **Priorytet II** – realokacja środków UE w wysokości 188 874 059 euro.
- **Priorytet IV** – dodatkowa alokacja UE w wysokości 50 000 000 euro, która będzie pochodzić z realokacji z priorytetu XIV POLiŚ (50 000 000 euro).

Zmiany muszą jeszcze zostać zaakceptowane przez Radę Ministrów i Komisję Europejską. ■

Redakcja

§ Aktualności

Mniejsze kary za brak sprawozdań o odpadach

Obyło się 1. czytanie poselskiego projektu Ustawy o zmianie ustawy o odpadach. Dotyczy on zmian w zakresie sankcji związanych z obowiązkiem prowadzenia ewidencji odpadów oraz sporządzenia zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, sposobach gospodarowania nimi, instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów.

Komisja ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa przyjęła sprawozdanie w tej sprawie. Teraz projekt trafi do drugiego czytania.

Potrzeba dokonania zmian w Ustawie o odpadach wynika z koniecz-

ności zmiany w zakresie sankcji związanych z obowiązkiem prowadzenia ewidencji odpadów oraz sporządzaniem zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów. Brak elastyczności przy wymierzaniu kary spowodował, że przepis ten nie sprawdził się w praktyce.

WAŻNE!

Do ustawy ma zostać dodany zapis, że za niewywiązywanie się z obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów lub wykonywanie go niezgodnie ze stanem rzeczywistym zostanie nałożona kara grzywny.

Projekt zakłada również zmniejszenie kary pieniężnej za brak zbiorczego zestawienia danych:

- jeżeli posiadacz odpadów, wbrew obowiązkowi, nie przekazuje zbiorczego zestawienia danych, podlega karze grzywny w wysokości 500 zł,
- w przypadku nieprzekazania zbiorczego zestawienia danych w terminie określonym w decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej, posiadacz odpadów podlega karze pieniężnej w wysokości 2000 zł. Kara ta może być wymierzana wielokrotnie, z tym, że łączna wysokość kar pieniężnych za dany rok kalendarzowy nie może przekroczyć 10 000 zł.

Redakcja

§ Aktualności

Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy

W ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2004-2009 zakontraktowano już 100% alokacji, czyli kwotę ponad 528 mln euro. Środki te zostały przeznaczone na realizację 413 projektów w ramach 10 obszarów priorytetowych oraz 6 grantów blokowych.

Europejski Obszar Gospodarczy (EOG) stanowi 25 krajów Unii Europejskiej oraz Norwegia, Liechtenstein i Islandia. Polska stała się członkiem EOG na mocy podpisanej 14 października 2003 r. przez przedstawiciela Rządu Polskiego (Ministra Spraw Zagranicznych RP) Umowy o rozszerzeniu Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Jednym z elementów podpisanej umowy było przyznanie Polsce środków finansowych w postaci dwóch instrumentów: Mechanizmu

Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Podstawowym celem mechanizmów jest realizacja przedsięwzięć prorozwojowych, przyczyniających się do zmniejszenia różnic społecznych i ekonomicznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Realizacja projektów z zakresu ochrony środowiska

Projekty z zakresu ochrony środowiska są najszybciej realizowane. W ramach projektu 2.8 Ochrona środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia zdolności administracyjnych do wprowadzania w życie odpowiednich przepisów istotnych dla realizacji projektów inwestycyjnych wykorzystano już

97,03% dostępnych funduszy. Z kolei na realizację projektu 2.1 Ochrona środowiska, w tym środowiska ludzkiego, m.in. przez redukcję zanieczyszczeń i promowanie odnawialnych źródeł energii wydatkowano 91,07% środków.

Podczas trwania trzech naborów w ramach trzech priorytetów środowiskowych spośród 1094 złożonych wniosków, 158 otrzymało decyzje o dofinansowaniu. Taka sama była również liczba umów finansowych drugiego stopnia, tj. między Beneficjentem a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które podpisano na łączną kwotę 112 148 371 euro. Dotąd zakończono 75 projektów.

W ramach tych priorytetów realizowane są projekty m.in. z zakresu termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, budowy sieci

kanalizacyjnych i wodociągów, a także rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków, podnoszenia świadomości oraz wiedzy mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami, doposażenia jednostek budżetowych w nowoczesną aparaturę kontrolno-pomiarową.

Mechanizmy finansowe 2009-2014

28 lipca 2010 r. między Unią Euro-

pejską a Islandią, Liechtensteinem i Norwegią zostało podpisane porozumienie w sprawie uruchomienia nowej perspektywy Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Alokacja dla Polski wyniesie 578 mln euro (z ogólnej kwoty wsparcia dla 15 członków UE, wynoszącej 1,788 mld euro).

Obecnie trwają prace zmierzające do podpisania umów bilateralnych między Polską a Islandią, Liech-

tensteinem i Norwegią. Prawdopodobnie pierwsze nabory wniosków – w ramach obszarów tematycznych – mogą się rozpocząć na początku 2012 roku.

Obszary dofinansowania nie zostały jeszcze ostatecznie określone. Najprawdopodobniej, w ramach nowej perspektywy, środki finansowe skierowane zostaną m.in. na wsparcie ochrony środowiska. ■

Redakcja

Porady prawne

Projekt zmiany Ustawy – Prawo ochrony środowiska

Obecnie przygotowywana jest zmiana Ustawy – Prawo ochrony środowiska. Nowelizacja ma na celu umożliwienie NFOŚiGW przekazywania środków, niebędących przychodami objętymi zobowiązaniami wieloletnimi z umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji, na dochody budżetu państwa w celu dofinansowania zadań realizowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Projekt nowelizacji Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) wynika z potrzeby wypełnienia zobowiązań międzynarodowych – Porozumienia Kopenhaskiego (Decyzja 2/CP.15), zawartego w 18 grudnia 2009 roku podczas Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu w Danii.

W ramach wyżej wymienionego porozumienia Polska zobligowana jest do udziału w pomocy krajom rozwijającym się. Zgodnie z postanowieniami Porozumienia Kopenhaskiego kraje rozwinięte są dawcami finansowej pomocy klimatycznej „Fast start financing” (FSF), natomiast kraje rozwijające się są biorcami tej pomocy. Celem zapropo-

nowanych zmian jest:

- umożliwienie finansowania polskiej pomocy FSF z budżetu państwa w ramach środków ujętych w rezerwie celowej, o której mowa w art. 410 c ust. 2 tej ustawy,
- realizacja polskiej pomocy FSF z wykorzystaniem mechanizmów i rozwiązań stosowanych dotychczas przez Ministra Spraw Zagranicznych do realizacji pomocy rozwojowej,
- umożliwienie przekazywania środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) na dochody budżetu państwa w celu dofinansowania zadań związanych z FSF, realizowanych przez Ministra Spraw Zagranicznych.

Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy

Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy mają na celu umożliwienie NFOŚiGW przekazywania środków, niebędących przychodami objętymi zobowiązaniami wieloletnimi z umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji, na dochody budżetu państwa w celu dofinansowania zadań realizowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych (państwową jednostkę budżetową) polegają na:

- udzielaniu pomocy w ramach międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju i pomocy humanitarnej państwom rozwijającym się, niewymienionym w Załączniku I do Konwencji klimatycznej na:
  - projekty i inwestycje z zakresu ograniczania lub unikania emisji gazów cieplarnianych,
  - pochłaniania lub sekwestracji dwutlenku węgla (CO₂),
  - adaptacji do zmian klimatu,
  - wzmocnienia instytucjonalnego;
- dokonywaniu wpłat na rzecz jednostek międzynarodowych, którym powierzono zapewnienie funkcjonowania mechanizmów finansowych Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, w szczególności na rzecz Funduszu Adaptacyjnego oraz Zielonego Funduszu.

Wyżej wymienione środki będą przeznaczone w szczególności na działania w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych, wzmocnienie instytucjonalne, adaptacje do zmian klimatu w krajach rozwijających się.

Przekazywanie środków (wpłat) w równowartości 10% wpływów

ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji (AAU – Assigned Amount Unit) na rzecz Fast start financing będzie się odbywało za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych, jako instytucji koordynującej współpracę międzynarodową oraz odpowiedzialnej za realizację polityki współpracy rozwojowej.

✓ WAŻNE!

Przekazywanie środków na dochody budżetu państwa w celu dofinansowania zadań realizowanych przez MSZ będzie następowało w sposób określony w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska

i gospodarki wodnej] (Dz.U. Nr 226, poz. 1479).

Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 41 ust. 2 Ustawy – Prawo ochrony środowiska, przekazanie środków odbywałoby się za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska. Ministerstwo Spraw Zagranicznych realizowałoby zadania związane z FSF ze środków uzyskanych z podzielonej rezerwy celowej, o której mowa w art. 410 c ust. 2 Ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Zadania NFOŚiGW w zakresie rozliczania środków wydatkowanych przez MSZ oraz dokonywania kontroli realizacji zadań w ramach FSF, będą ograniczone wyłącznie do kontroli i weryfikacji dokumentów

potwierdzających realizację zadań przekazywanych przez MSZ.

Ze względu na charakter zapisów w Porozumieniu Kopenhaskim środki nie mogą pochodzić bezpośrednio z umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji, zawieranych na podstawie Ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. Nr 130, poz. 1070, z późn. zm.).

Unia Europejska zobowiązała się do zapewnienia w ramach środków na FSF kwoty 2,4 mld euro rocznie w latach 2010-2012, czyli w sumie 7,2 mld euro. ■

Anna Wojniak-Bieńko

is **Porady prawne****Opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku – projekt rozporządzenia**

Od dłuższego czasu trwają prace nad projektem rozporządzenia w sprawie opłat za umieszczenie odpadów na składowisku. Niniejszy projekt rozporządzenia Rady Ministrów stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 290 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.).

Wysokość aktualnych stawek za składowanie odpadów na rok 2011 reguluje obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2010 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2011 (M.P. Nr 74, poz. 945). Stopniowy wzrost stawek za składowanie odpadów, z ich projekcją na kolejne 4 lata, służy stworzeniu efektywnego narzędzia ekonomicznego, które powinno przyczynić się do wzrostu udziału innych metod przetwarzania odpadów niż składowanie.

Znaczący wzrost opłat za składowanie odpadów powinien w pierwszej kolejności przyczynić się do wykorzystania dostępnych wydajności istniejących instalacji do przetwarzania odpadów, ich niezbędnych modernizacji, a także do podjęcia nowych projektów inwestycyjnych, również przy wykorzystaniu środków funduszy UE.

✓ WAŻNE!

W projekcie rozporządzenia zaproponowano zmianę polegającą na pogrupowaniu rodzajów odpadów w większe zbiory i wprowadzenie tylko czterech stawek opłat za składowanie odpadów.

Jednostkowe stawki opłaty w zł/tonę za umieszczenie odpadów na składowisku

Projekt przewiduje jednostkowe stawki opłaty w zł/tonę za umieszczenie odpadów na składowisku w latach 2012, 2013, 2014 i 2015,

z podziałem tylko na cztery rodzaje odpadów:

- Odpady oznaczone kodami 17 06 01* oraz 17 06 05*, 16 82 01*, 16 82 02 (0- rok 2012/0- r.2013 /0- r.2014/0 r. 2015 zł/Mg).
- Odpady obojętne oraz fosfogipsy (będące w stanie wolnym lub ustabilizowane żużłami, popiołami paleniskowymi lub pyłami z kotłów) (11/12/13/14 zł/Mg).
- Odpady inne niż niebezpieczne i obojętne (35/40/45/50 zł/Mg).
- Odpady opakowaniowe, odpady komunalne, odpady palne, odpady pochodzące z mechanicznej obróbki odpadów, odpady metali pochodzące z rozbiórki i demontażu oraz odpady niebezpieczne (140/160/180/200 zł/Mg).

Odpady z tlenowego i beztlenowego rozkładu odpadów komunalnych będą mogły być kwalifikowane do odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, jeśli zostaną poddane procesom biologicznego przetwarzania odpadów, spełniającym poniższe

wymagania:

- w warunkach tlenowych: zmieszane odpady komunalne były przetwarzane w warunkach tlenowych z aktywnym napowietrzaniem, z ujmowaniem i oczyszczaniem powietrza procesowego oraz regularnym przerzucaniem odpadów (co najmniej raz w tygodniu), przy czym proces ten trwa od 8 do 12 tygodni, w tym co najmniej 2 tygodnie w zamkniętym reaktorze lub w hali,
- w warunkach beztlenowych i tlenowych: odpady komunalne były przetwarzane w procesie dwustopniowym, w pierwszym stopniu fermentacja mezofilowa przez minimum 20 dni lub termofilowa przez minimum 12 dni, w drugim stopniu – stabilizacja tlenowa z aktywnym napowietrzaniem, z ujmowaniem i oczyszczaniem powietrza procesowego oraz regularnym przerzucaniem odpadów (co najmniej raz w tygodniu) przez okres minimum 2 tygodni.

W przeciwnym razie będą zaliczane do grupy o najwyższej stawce opłaty.

W 2011 r. stawka jednostkowa za składowanie zmieszanych odpadów komunalnych będzie wynosić 107,85 zł, natomiast w propozycji na 2012 r. stawka ta ma być podwyż-

szona do 140 zł tak, aby w 2015 r. osiągnęła poziom 200 zł.

Jednocześnie należy przypomnieć, iż całkowita cena za przyjęcie odpadów na składowisku, zgodnie z art. 61 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 i Nr 203, poz. 1351) powinna uwzględniać dodatkowo koszty budowy, eksploatacji, zamknięcia, rekultywacji, monitorowania i nadzorowania składowiska odpadów, co w efekcie zwiększy koszt stosowania tej metody nawet do 350-400 zł, czyniąc ją, w porównaniu do innych (tańszych) metod przekształcania, nieatrakcyjną finansowo.

Tą samą stawką opłaty objęto również odpady palne (ulegające spalaniu w procesach autotermicznych, bez dodatku energii z zewnątrz), aby zapewnić opłacalność ich wykorzystania do produkcji paliw alternatywnych, a tym samym wykorzystania właściwości energetycznych odpadów – zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

Również odpady pochodzące z mechanicznej obróbki odpadów, wymienione w podgrupie 19 12, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206), odpady metali

pochodzące z rozbiórki i demontażu oraz odpady niebezpieczne będą objęte tą stawką.

Na potrzeby tego rozporządzenia dla stawki odpadów „4 rodzaju” podano **definicję odpadów palnych**:

„Odpady palne to odpady ulegające spalaniu w procesach autotermicznych, bez dodatku energii z zewnątrz”.

Obecnie nigdzie w obowiązujących przepisach nie ma definicji odpadów palnych, jest natomiast od 2011 r. zakaz składowania odpadów palnych selektywnie, a więc podana stawka dla takich odpadów będzie do zastosowania przy naliczaniu opłaty podwyższonej i kar.

Uwodnienie odpadów

Uwodnienie odpadów będzie można w opłacie uwzględniać według dotychczasowego wzoru do obliczenia jednostkowej stawki $Q = (100 - W) \times 0,01 \times n \times q$, ale:

- tylko za składowanie w okresie do 31 grudnia 2012 r.,
- tylko dla odpadów zawierających wodę w ilości co najmniej 60%, dla których współczynnik „n” jest w dotychczasowej wysokości. ■

Anna Wojniak-Bieńko

Porady prawne

Opłaty podwyższone i kary za korzystanie ze środowiska

W przypadku korzystania ze środowiska z przekroczeniem lub naruszeniem warunków określonych w pozwoleniu lub innej decyzji, podmiot korzystający ze środowiska podlega administracyjnej karze pieniężnej. W przypadku braku wymaganego pozwolenia, ponosi opłaty podwyższone.

Podmiot korzystający ze środowiska ma obowiązek sporządzania sprawozdań z zakresu korzystania

ze środowiska oraz uiszczania opłat. Opłaty wnoszą się za:

- Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza: procesy technologiczne, przeładunek benzyn silnikowych, kotły, silniki spalinowe, chów lub hodowla drobiu.
- Pobór wód – z własnych ujęć: wody podziemne, powierzchniowe
- Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi: ścieki, wody chłodnicze, wody opadowe lub roztopowe, wody zasolone, wody

wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb lub innych organizmów wodnych.

- Składowanie odpadów (obowiązki opłat i sprawozdań od 2002 r. przejmuje zarządzający składowiskiem).

Podmiot korzystający ze środowiska

Podmiotem korzystającym ze środowiska jest:

- przedsiębiorca oraz osoba prowadząca działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa itp.,
- jednostka organizacyjna, niebędąca przedsiębiorcą,
- osoba fizyczna, niebędąca przedsiębiorcą, korzystająca ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia.

Podmiot korzystający ze środowiska ustala we własnym zakresie wysokość należnej opłaty i wnosi ją na rachunek właściwego urzędu marszałkowskiego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska.

Opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza

W przypadku opłat za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wynikających z eksploatacji urządzeń (przez które rozumie się nie-stacjonarne urządzenie techniczne, w tym środki transportu), opłaty te wnosi się na rachunek urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce rejestracji podmiotu korzystającego ze środowiska.

Opłatę ustala się według stawek obowiązujących w okresie, w którym korzystanie ze środowiska miało miejsce. Podmiot korzystający ze środowiska wnosi opłatę do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza. W tym samym terminie należy przedłożyć marszałkowi województwa wykaz zawierający informacje i dane, wykorzystane do ustalenia wysokości opłat oraz wysokość tych opłat.

✓ **WAŻNE!**

W razie korzystania ze środowiska z przekroczeniem lub naruszeniem warunków określonych w pozwoleniu lub innej decyzji, podmiot korzystający ze środowiska ponosi, oprócz opłaty, administracyjną karę pieniężną.

Jeżeli prowadzimy działalność powodującą korzystanie ze środowiska i mamy na tę działalność pozwolenie, np. na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, to płacimy „zwykłą” opłatę za korzystanie ze środowiska (a nie podwyższoną), bo mamy pozwolenie.

Jeżeli pomiary np. emisji wykazały przekroczenie dopuszczalnej emisji zanieczyszczenia, w takim przypadku za emisję należy, oprócz zwykłej opłaty za korzystanie ze środowiska, także zapłacić administracyjną karę pieniężną.

✓ **UWAGA!**

Jeżeli prowadzimy działalność powodującą korzystanie ze środowiska, ale nie mamy wymaganego pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, płacimy podwyższoną o 500% opłatę za korzystanie ze środowiska za wszystkie emitowane substancje ze spalania węgla (a nie „zwykłą”), bo nie mamy pozwolenia.

W razie korzystania ze środowiska z przekroczeniem lub naruszeniem warunków określonych w pozwoleniu lub innej decyzji podmiot, korzystający ze środowiska ponosi, oprócz opłaty, administracyjną karę pieniężną.

W przypadku braku wymaganego pozwolenia, podmiot korzystający ze środowiska ponosi opłaty podwyższone o 500% za wprowadzanie do powietrza gazów lub pyłów. Natomiast za korzystanie ze środowiska z naruszeniem pozwolenia co do ilości lub rodzaju gazów, lub pyłów wprowadzanych do powietrza WIOŚ może wymierzyć administracyjną karę pieniężną.

Karę wymierza się w wysokości 10-krotnej wielkości jednostkowej stawki opłat.

Ponadto korzystający ze środowiska podlega odpowiedzialności karnej na podstawie art. 351 ust. 1

Prawa Ochrony Środowiska, według którego za eksploatację instalacji z naruszeniem pozwolenia WIOŚ może dać mandat 500-1000 zł lub skierować sprawę do sądu, który może wymierzyć karę aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny w wysokości od 20 do 5 000 zł.

Rygorystyczne kary wymierzane są też w przypadku wytwarzania odpadów bez wymaganego pozwolenia i w takim przypadku korzystający ze środowiska podlega odpowiedzialności karnej:

- za eksploatację instalacji z naruszeniem pozwolenia (pozwolenie zintegrowane, pozwolenie na wytwarzanie odpadów) WIOŚ może dać mandat 500 zł lub skierować sprawę do sądu, który może wymierzyć karę aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny w wysokości od 20 do 5 000 zł,
- za naruszenie decyzji (oprócz pozwoleń) WIOŚ wymierza karę 5 000 zł w przypadku wytwarzania odpadów i 10 000 zł w przypadku zbierania, odzysku nieszkodliwiania lub transportu odpadów.

✓ **WAŻNE!**

Jeżeli magazynowanie odpadów jest w miejscu nieprzeznaczonym do magazynowania (np. w miejscu zagrożającym środowisku), to wójt (burmistrz, prezydent miasta) z urzędu wyda decyzję nakazującą usunięcie odpadów z takiego miejsca.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Ochrony Środowiska uprawnień do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego (Dz.U. Nr 149/2010 r., poz. 997) rozszerza od 31 sierpnia 2010 r. wykaz wykroczeń, za które Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (WIOŚ) będzie mógł nałożyć grzywnę w drodze mandatu karnego.

Wykaz wykroczeń

Pełny wykaz tych wykroczeń obejmuje następujące ustawy:

- Prawo wodne
- o organizmach genetycznie zmodyfikowanych
- o opakowaniach i odpadach opakowaniowych
- o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej
- Prawo ochrony środowiska
- o odpadach
- o postępowaniu z substancjami zubożającymi i substancjach zubożających warstwę ozonową
- o substancjach i preparatach chemicznych
- o nawozach i nawożeniu
- o ochronie przyrody
- o Inspekcji Ochrony Środowiska
- Kodeks wykroczeń
- o międzynarodowym obrocie odpadami
- o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji
- o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym
- o odpadach wydobywczych
- o bateriach i akumulatorach

Mandat może być do 500 zł, a w przypadku, gdy czyn wyczerpuje znamiona wykroczeń określonych w dwóch lub więcej przepisach ustawy, mandat może być do 1000 zł (art. 96 § 1 Ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – Dz.U. Nr 133/2008 r., poz. 848, ze zm. – art. 96, art. 9 § 1 Ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń – Dz.U. Nr 46/2010 r., poz. 275 – art. 9, 24).

Nadal, w przypadku przewidzianej w przepisach grzywny, WIOŚ będzie kierował większe wykroczenia do sądu, który może wymierzyć grzywnę

w wysokości od 20 do 5 000 zł, chyba że ustawa stanowi inaczej i np. przewiduje karę grzywny do 50 000 zł.

Zwolnienie z opłat

Zwolniony z opłat jest pobór wody:

- na potrzeby przerzutów wody,
- na potrzeby energetyki wodnej, pod warunkiem zwrotu takiej samej ilości wody, co najmniej nie gorszej jakości,
- powierzchniowej na potrzeby związane z wytwarzaniem energii cieplnej lub elektrycznej w części odpowiadającej ilości tej wody odprowadzanej do odbiornika, pod warunkiem, że pobór ten oraz odprowadzanie wód chłodniczych i wód pochodzących z obiegów chłodzących są zgodne z pozwoleniem,
- na potrzeby funkcjonowania pomp ciepłych oraz geotermii, wykorzystujących energię wody podziemnej, pod warunkiem zwrotu do wód podziemnych takiej samej ilości wody co najmniej nie gorszej jakości,
- na potrzeby wykonywania odwiertów lub otworów strzałowych do badań sejsmicznych przy użyciu płuczki wodnej,
- na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych, pod warunkiem, że pobór ten oraz odprowadzenie wykorzystanej wody są zgodne z pozwoleniem,
- na potrzeby nawadniania wodami powierzchniowymi użytków rolnych i gruntów leśnych,
- pochodzącej z odwodnienia gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych i zakładów górniczych.

Zwolnione z opłat jest wprowadzanie:

- do ziemi – ścieków w celu rolniczego wykorzystania, w przypadku posiadania pozwolenia wodnoprawnego na takie ich wykorzystanie,
- do wód – wód chłodniczych i wód pochodzących z obiegów chłodzących, jeżeli ich temperatura nie przekracza +26°C albo naturalnej temperatury wody w przypadku, gdy jest ona wyższa niż +26°C,
- do wód – wód zasolonych, jeżeli wartość sumy jonów chlorków i siarczanów w tych wodach nie przekracza 500 mg/l,
- do wód lub do ziemi – wód wykorzystanych na potrzeby chowu i hodowli ryb łososiowatych, pod warunkiem, że ilość i rodzaj substancji w nich zawartych nie przekroczy wartości określonych w warunkach wprowadzania ścieków do wód,
- do wód lub do ziemi – wód wykorzystanych, odprowadzanych z obiektów chowu i hodowli ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych, o ile produkcja rozumiana jako przyrost masy tych ryb lub tych organizmów, rozumiana jako średnioroczny przyrost masy tych ryb lub tych organizmów w poszczególnych latach cyklu produkcyjnego nie przekracza 1 500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawów rybnych tego obiektu w jednym roku danego cyklu. ■

Anna Wojniak-Bieńko

§ Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (POŚ) – Dz.U. Nr 25/2008 r., poz. 150, ze zm. – art. 276, 293, 298.1.4, 301, 302, 303, 309.2.

Masz pytanie do naszych ekspertów?
Chcesz uzyskać więcej informacji na wybrany temat?
Napisz do Redakcji! e-mail: podgorska@dashofer.pl

 Temat numeru

Koszty gospodarowania odpadami a eksport sprzętu elektrycznego i elektronicznego

Zgodnie z Ustawą o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym wprowadzającym sprzęt na terytorium Polski jest zobowiązany zapewnić, aby z chwilą sprzedaży sprzętu nabywcom nie były przedstawiane poszczególne koszty zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu i unieszkodliwiania zużytego sprzętu. W działalności podmiotów zajmujących się zagadnieniami związanymi z ochroną środowiska pojawia się pytanie, czy można odzyskać od wprowadzającego poniesiony koszt gospodarowania odpadami za wyeksportowany sprzęt.

Zakup sprzętu w Polsce, eksport za granicę

W praktyce pojawiają się sytuacje, w których przedsiębiorca kupuje sprzęt elektryczny i elektroniczny w Polsce, a potem eksportuje część tego sprzętu do innych państw na terytorium Unii Europejskiej oraz poza terytorium Unii Europejskiej.

Przy zakupie sprzętu elektrycznego i elektronicznego ponosi się koszt gospodarowania odpadami, przy czym koszt gospodarowania odpadami jest doliczany do każdej faktury. Pojawia się zatem pytanie, czy można odzyskać od wprowadzającego poniesiony koszt gospodarowania odpadami za wyeksportowany sprzęt, skoro koszt gospodarowania odpadami pobiera się w celu sfinansowania zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu wprowadzonego na terytorium kraju.

Regulacje prawne

Jak wskazano na wstępie, zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o użytym sprzęcie elektrycznym

i elektronicznym (Dz.U. Nr 180, poz. 1495, ze zmianami) – dalej zwanej „ustawą”, nabywcom nie będą przedstawiane poszczególne koszty zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu z chwilą sprzedaży sprzętu. O powyższym przesądza przepis art. 25 ust. 1 ustawy.

WAŻNE!

Stosownie do przepisów art. 25 ust. 2-7 ustawy przejściowo koszty gospodarowania odpadami mogą lub muszą być pokazywane nabywcom sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych. Z przepisu art. 95 ustawy z kolei wyraźnie wynika, że pokazywanie kosztów gospodarowania odpadami ma charakter czasowy – dla sprzętu określonego w grupie 1 w załączniku nr 1 do ustawy ma to miejsce do dnia 13 lutego 2013 r.

Grupy i rodzaje sprzętu elektrycznego i elektronicznego określone w załączniku nr 1 do ustawy to w szczególności wielkogabarytowe urządzenia chłodzące, chłodziarki, zamrażalki, wentylatory elektryczne, urządzenia klimatyzacyjne czy sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny.

Wprowadzanie sprzętu AGD

Wprowadzający sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, w przypadku sprzętu określonego w grupach 1, 2 i 4-6 w załączniku nr 1 do ustawy (obejmujący wielko- i małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt audiowizualny, oświetleniowy, narzędzia elektryczne i elektroniczne), ma obowiązek przekazać sprzedawcom detalicznym i sprzedawcom hurtowym informację o wysokości kosztów gospodarowania odpadami obejmujących

koszty zbierania, przetwarzania, recyklingu albo innego niż recykling procesu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu.

Informacja o wysokości kosztów

W przypadku sprzętu określonego w grupach 3 i 7-10 w załączniku nr 1 do ustawy, wprowadzający sprzęt może przekazać sprzedawcom detalicznym i sprzedawcom hurtowym informację o wysokości kosztów gospodarowania odpadami, obejmujących koszty zbierania, przetwarzania, recyklingu albo innego niż recykling procesu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu.

Koszty gospodarowania odpadami jako składnik ceny

Koszty gospodarowania odpadami, stanowiące część ceny sprzętu są lub mogą być uwidaczniane jako składnik tej ceny nabywcom. Należy jednak wyjaśnić, iż zgodnie z przepisem art. 27 ustawy to wprowadzający sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych jest zobowiązany do zorganizowania i sfinansowania odbierania od zbierających zużyty sprzęt, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu i unieszkodliwiania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, a więc to on ponosi te koszty, chociaż niewątpliwie rzutują one na cenę produktu.

Czy koszty gospodarowania odpadami są odrębną należnością?

Koszty gospodarowania odpadami nie są odrębną należnością, zgodnie z przepisem art. 25 ust. 3 ustawy

stanowią część ceny sprzętu, a są uwidaczniane jako składnik tej ceny nabywcom.

✓ **WAŻNE!**

Koszty gospodarowania odpadami odzwierciedlają koszty faktycznie ponoszone przez wprowadzającego sprzęt.

W szczególności koszty gospodarowania odpadami nie stanowią oddzielnej należności pobieranej od nabywcy sprzętu za gospodarowanie odpadami w postaci zużytego sprzętu, a ich pokazanie pełni jedynie rolę informacyjną.

Sprzedawca, który uzyskuje informację o kosztach gospodarowania odpadami, jest zobowiązany tę informację uwidocznic nabywcy, nie może ich wydzielić z ceny produktu i nie pobrać przy nabyciu sprzętu elektrycznego lub elektronicznego.

Obowiązki związane z pokazywaniem kosztów gospodarowania odpadami dotyczą przeznaczonego dla gospodarstw domowych sprzętu wprowadzanego do obrotu na terytorium kraju. Z drugiej strony należy pamiętać, iż zgodnie z art. 4 ustawy, w masie sprzętu lub ilości sprzętu wprowadzonego do obrotu na

terytorium kraju nie uwzględnia się ilości i masy sprzętu, który został wyeksportowany lub stał się przedmiotem wewnątrzwspólnotowej dostawy dokonanej przez wprowadzającego sprzęt lub innego przedsiębiorcę.

W takim przypadku producent sprzętu, mając potwierdzenie, że sprzęt ten został wyeksportowany lub jest przedmiotem wewnątrzwspólnotowej dostawy innego przedsiębiorcy, nie musiałby uwzględniać masy tego sprzętu przy organizowaniu i finansowaniu zbierania i zagospodarowania zużytego sprzętu z niego powstającego.

Rekomendowane rozwiązania

Ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym nie zawiera w swojej treści podstaw dających eksporterowi lub wewnątrzwspólnotowemu dostawcy prawo do wystąpienia z roszczeniem o zwrot kosztów gospodarowania odpadami, których nie poniósł wprowadzający sprzęt. W takiej sytuacji celowe wydają się rekomendacje, aby negocjować umowę zawieraną między producentem sprzętu elektrycznego i elektronicznego a eksporterem/wewnątrzwspólnotowym dostawcą, mającą na uwadze interesy obu

stron. Umowa taka jest dozwolona na gruncie obowiązującej w polskim prawie cywilnym zasady swobody umów i powinna producentowi sprzętu elektrycznego i elektronicznego dawać podstawę, aby nie wliczać wyprodukowanego przez niego sprzętu jako wprowadzonego na terytorium Polski, natomiast eksporterowi/wewnątrzwspólnotowemu dostawcy da możliwość uzyskania konkurencyjnej za nabywany sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Zgodnie z przepisem art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93, ze zmianami) strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. ■

dr Michał Kuliński
advokat

§ **Podstawa prawna:**

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. Nr 180, poz. 1495, ze zmianami).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93, ze zmianami).

Finanse

Nowe zasady dofinansowania z NFOŚiGW projektów Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej informuje, że w 2011 roku w ramach Programu priorytetowego Ochrona i zrównoważony rozwój lasów obowiązują nowe zasady finansowania. **Maksymalnie można uzyskać do 100% dofinansowania kosztów kwalifikowanych, jednak pomoc udzielana jest w trybie pożyczki, oprocentowanej 3,5% w skali roku i może być**

udzielona maksymalnie na 15 lat. Minimalna kwota dofinansowania wynosi od 500 tys. zł.

Nabór wniosków prowadzony jest od 1 stycznia br. do wyczerpania się alokacji w danym roku.

NFOŚiGW uznaje dotychczasową listę przedsięwzięć o dofinansowanie dla jednostek PGL LP, z wyjątkiem działań związanych z rozwojem

szkółkarstwa, które zostały usunięte. Beneficjentami pożyczki, oprócz PGL Lasów Polskich, mogą być jednostki samorządu terytorialnego, Instytut Badawczy Leśnictwa oraz wyższe uczelnie, jeśli istnieją u nich leśne zakłady doświadczalne.

Program priorytetowy Ochrona i zrównoważony rozwój lasów, wdrażany w latach 2010-2015, stawia sobie za cel zachowanie trwałej

wielofunkcyjności lasów i ich rolę w kształtowaniu środowiska przyrodniczego. Przy jego pomocy ma się zwiększyć odporność biologiczna lasów i ich regeneracja na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe.

Ekosystemy leśne mają uzyskać większą ochronę przed czynnikami biotycznymi i abiotycznymi. Ma się również zwiększyć lesistość kraju, a rekreacja i turystyka organizowana na ich obszarze ma się odbywać w zgodzie z zachowaniem ekologicznych i produkcyjnych funkcji lasów.

Zakres tematyczny wniosków

W tym roku o dofinansowanie mogą się ubiegać projekty dotyczące:

- przebudowy drzewostanów pozostających pod wpływem emisji przemysłowych,
- usuwania szkód w lasach, powstałych w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych,
- ochrony ekosystemów leśnych przed szkodami biotycznymi i abiotycznymi, łącznie z zadbaniami o bazy sprzętu przeciwpożarowego, budowę systemu obserwacji przeciwpożarowej i systemów łączności, budowę i przebudowę dojazdów pożarowych i budowę obiektów, zabezpieczających pobór wody do celów ppoż.,

- zalesiania gruntów porolnych i nieużytków,
- budowy albo modernizacji małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Złożone wnioski są oceniane pod względem formalnym i merytorycznym.

✓ **WAŻNE!**

Wniosek musi być złożony w terminie i na odpowiednim formularzu, wypełniony w sposób kompletny i zgodny z programem priorytetowym, przedsięwzięcie nie może być zakończone przed dniem złożenia wniosku, założenia i dane dotyczące efektu ekologicznego muszą być wiarygodne i możliwe do osiągnięcia, wybrana metodyka, technologia czy przyjęte rozwiązania muszą być uzasadnione i wybrane w oparciu o analizę alternatywnych rozwiązań, projekt musi mieć możliwość sprawnego wdrażania, a struktura finansowa musi być wykonalna i mieć zapewnioną trwałość.

Wyłącznie wnioski spełniające wszystkie wymagane kryteria mają szansę na pozytywne rozpatrzenie.

Koszty kwalifikowane

W skład kosztów kwalifikowanych projektu zalicza się koszty:

- dokumentacji projektowej i technicznej,
- nadzoru inwestorskiego,

- robót budowlanych,
- sprzętu i wyposażenia,
- na zakup środków do zwalczania owadzych gradacji i epifitoz,
- usługi zewnętrzne związane ze zwalczaniem owadzych gradacji i epifitoz,
- koszty sadzonek i sadzenia,
- prace zalesieniowe,
- prace związane z odtworzeniem lub przebudową drzewostanów uszkodzonych,
- ekologiczne i biologiczne metody ochrony lasu.

Umowa z NFOŚiGW precyzuje konieczność prowadzenia przez pożyczkobiorcę dokumentacji, dotyczącej przebiegu realizacji przedsięwzięcia i możliwości jej weryfikacji. Ponadto jest zobowiązany do sporządzania sprawozdania ze stanu jej realizacji, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

Dofinansowanie może być przyznane, jeśli w ciągu ostatnich trzech lat NFOŚiGW nie wypowiedział wnioskodawcy umowy o dofinansowanie.

Szczegółowe informacje, wzór dokumentów oraz umowę można znaleźć na stronach NFOŚiGW (<http://www.nfosigw.gov.pl/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/ochrona-przyrody/ochrona-i-zrownowazony-rozwoj-lasow/>). ■

Małgorzata Nowak

Finanse

Granty Life+ dla europejskich organizacji pozarządowych (NGO)

Organizacje pozarządowe przyczyniają się do rozwoju i wdrażania polityki oraz prawodawstwa Wspólnoty w zakresie ochrony środowiska. Dlatego ich działania powinny być wspierane z części budżetu LIFE+ przez przyznawanie na zasadach konkurencyjności i przejrzystości rocznych dotacji operacyjnych.

W aneksie 1. do Rozporządzenia Life+ wyjaśniono, że fundusze są przydzielane „na działalność NGO, które są aktywne głównie w ochronie i ulepszaniu środowiska na poziomie europejskim i włączone w rozwój i stosowanie Polityki i ustawodawstwa społecznego”.

O przyznanie tego rodzaju funduszy mogą starać się niezależne środo-

wiskowe organizacje pozarządowe non-profit, które są aktywne na poziomie europejskim, czyli prowadzą działania i posiadają członków w co najmniej 3 krajach członkowskich Unii Europejskiej. Funduszy nie przyznaje się narodowym NGO.

Autorzy programu uważają, że pozarządowe organizacje mogą odegrać ważną rolę podczas rozwoju

i wprowadzania polityki środowiskowej UE przez prowadzenie dialogu ze wszystkimi udziałowcami.

Zaletą tego rodzaju organizacji jest dobre zrozumienie obaw publicznych odnośnie do środowiska. Dzięki temu mogą w pewien sposób koordynować i czynić bardziej przychylnym spojrzenie organizacji państwowych i obywateli w procesie podejmowania decyzji.

NGO biorą też udział w pracach przygotowawczych, grupach eksperckich związanych z rozwojem i stosowaniem polityki środowiskowej,

a także prowadzą badania. Odgrywają również rolę we wzroście świadomości i edukacji środowiskowej.

✓ WAŻNE!

Organizacje, które spełniają powyższe warunki, mogą się starać o przyznanie grantów, udzielanych co roku. Zawiadomienie o składaniu zgłoszeń publikowane jest na stronie internetowej DG Environment. Najbliższe, dla grantów na rok 2012, zostanie opublikowane jesienią br.

Zgłoszenia oceniane są według zakresu, w którym poszczególne organizacje przyczyniają się do

rozwoju i wprowadzania polityki UE w dziedzinach priorytetowych, zgodnie z 6th Environmental Action Plan (Szóstym środowiskowym programem działania), czyli zmiana klimatu, przyroda i różnorodność biologiczna, środowisko i zdrowie, źródła naturalne oraz odpady.

Ilość grantów przyznawanych co roku różni się w zależności od jakości składanych aplikacji, wnioskowanej sumy grantu i całkowitego budżetu przewidzianego na nie. ■

Małgorzata Nowak

Finanse

LIFE+ – nabór wniosków i przyszłość projektu

Do 18 lipca br. można składać wnioski w ramach Life+. Pod koniec stycznia w Brukseli odbyło się spotkanie udziałowców na temat przyszłości projektu LIFE i kierunku przyznawania funduszy na ochronę środowiska.

W Official Journal of the European Union z 26 lutego 2011 roku Komisja Europejska przypomina procedury administracyjne, związane z ogłoszeniem naboru do programu LIFE + na 2011 rok.

Obecny nabór dotyczy tematów:

1. LIFE+ Przyroda i różnorodność biologiczna – ochrona i monitorowanie funkcjonowania systemów naturalnych i siedlisk, z naciskiem na powstrzymanie utraty bioróżnorodności.
2. LIFE+ Polityka i zarządzanie w zakresie ochrony środowiska:
  - ochrona klimatu,
  - woda,
  - powietrze,
  - gleba,
  - środowisko miejskie,
  - hałas,
  - chemikalia,
  - środowisko i zdrowie,
  - źródła naturalne i odpady,

- lasy,
- innowacje,
- podejście strategiczne.

3. LIFE+ Informacja i komunikacja – rozpowszechnianie informacji i podwyższenie świadomości nt. środowiska, włączając w to zapobieganie pożarom lasów.

Współfinansowanie

LIFE+ w ww. zakresach może współfinansować projekt maksymalnie do 50% wymagalnych kosztów. Wyjątkiem jest współfinansowanie do 75% propozycji dotyczących priorytetowych siedlisk i gatunków z dyrektyw Ptasiej i Siedliskowej w ramach LIFE+ Natura i bioróżnorodność.

Wnioski w ramach danego państwa można składać do 18 lipca 2011 r. Instytucje krajowe przesyłają wnioski do Komisji Europejskiej najpóźniej do 9 września 2011 r.

Tegoroczny budżet na realizację wniosków w ramach LIFE+ wynosi 267 431 506 euro. Przynajmniej 50% tej kwoty powinno być wyasygnowane na wsparcie zachowania natury i bioróżnorodności.

Komisja Europejska informuje, że alokacji najwyższych kwot w ramach tegorocznego LIFE+ dokonano dla Niemiec (30 305 020 euro), Francji (ponad 27 037 254 euro), Estonii (26 307 202 euro), Włoch (23 509 232 euro), Wielkiej Brytanii (20 922 502 euro) i Polski (17 763 612 euro).

Konsultacje na temat przyszłości LIFE

Pod koniec stycznia w Brukseli odbyło się spotkanie udziałowców na temat przyszłości projektu LIFE i kierunku przyznawania funduszy na ochronę środowiska.

Z wypowiedzi delegatów wynikało, że najważniejszym priorytetem dla tego instrumentu finansowego EU było i nadal będzie zabezpieczenie wartości naturalnych środowiska i zachowanie bogatej różnorodności biologicznej. Nie mniej ważna okazała się zmiana klimatu.

Uczestnicy spotkania omawiali zarówno możliwość skupienia się w przyszłości na specjalnym instrumencie finansowym przeznaczonym dla środowiska, jak i przyjęcia szerokiego wachlarza tematów, które

powinny być objęte refundacją. Uczestnicy poparli dalszy rozwój finansowania kwestii środowiskowych po ukończeniu w 2013 roku projektu LIFE+.

Angelo Salsi, szef zespołu LIFE Nature, potwierdził wolę Komisji Europejskiej do włączenia wszystkich udziałowców w projektowanie przyszłego instrumentu UE,

finansującego ochronę środowiska. ■

Małgorzata Nowak

Finanse

Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, działający jako Krajowy operator systemu zielonych, wkrótce ogłosi I konkurs w ramach programu priorytetowego System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) Część 5) – Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych.

Cel programu

Celem programu jest ograniczenie lub uniknięcie emisji dwutlenku węgla przez dofinansowanie przedsięwzięć poprawiających efektywność wykorzystania energii w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych.

Termin

Przewidywany termin naboru zaplanowany jest na przełom I i II kwartału 2011 r.

Dofinansowanie

Planowana alokacja dla I konkursu wynosi **50 mln zł**. Dofinansowanie będzie udzielane w formie **dotacji w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych** przedsięwzięcia.

Warunki dofinansowania:

- minimalny koszt całkowity przedsięwzięcia lub zadania powyżej 2 000 tys. zł,
- dofinansowanie nie może objąć zadań, które uzyskały dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – działanie 9.3 lub uzyskały dofinansowanie ze środków NFOŚiGW w ramach innych programów,

➤ dofinansowanie może być udzielone na zadanie, które nie zostało zakończone (tj. odebrane protokołem odbioru robót) przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.

Beneficjenci

Konkurs będzie skierowany do:

1. Polskiej Akademii Nauk oraz utworzonych przez nią instytutów naukowych.
2. Państwowych instytucji kultury.
3. Instytucji gospodarki budżetowej.

Rodzaje przedsięwzięć

- 1) Termomodernizacja budynków, w tym zmiany wyposażenia obiektów w urzędzenia o najwyższych, uzasadnionych ekonomicznie standardach efektywności energetycznej związanych bezpośrednio z prowadzona termomodernizacją obiektów w szczególności:
  - a) ocieplenie obiektu,
  - b) wymiana okien,
  - c) wymiana drzwi zewnętrznych,
  - d) przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła),
  - e) wymiana systemów wentylacji i klimatyzacji,
  - f) przygotowanie dokumentacji technicznej dla przedsięwzięcia,
  - g) zastosowanie systemów zarządzania energią w budynkach,

h) wykorzystanie technologii odnawialnych źródeł energii.

- 2) Wymiana oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne (jako dodatkowe zadania realizowane równoległe z termomodernizacją obiektów).

Koszty kwalifikowane do dofinansowania:

- 1) prace przygotowawcze (w tym koncepcje techniczne, studium wykonalności, raport o oddziaływaniu na środowisko), pod warunkiem, że zostały wykazane we wniosku o dofinansowanie;
- 2) projekty budowlane i wykonawcze;
- 3) koszt nabycia lub koszt wytworzenia nowych środków trwałych, w tym:
  - a) budynków i budowli (powinien istnieć bezpośredni związek między nabyciem budynków i budowli a celami przedsięwzięcia),
  - b) maszyn i urządzeń,
  - c) narzędzi, przyrządów i aparatury,
  - d) infrastruktury technicznej związanej z nową inwestycją, przy czym przez budowę urządzeń infrastruktury technicznej rozumie się instalacje wewnętrzne w obiektach technologicznych, przyłącza doprowadzające media do obiektów technologicznych, drogi i place technologiczne, itp.;
- 4) koszt montażu i uruchomienia środków trwałych;
- 5) koszt nabycia materiałów lub robót budowlanych, pod warunkiem

kiem, że pozostają w bezpośrednim związku z celami przedsięwzięcia objętego wsparciem;

6) nabycie wartości niematerialnych i prawnych w formie: paten-

tów, licencji, nieopatentowanej wiedzy technicznej, technologicznej lub z zakresu organizacji i zarządzania;

7) koszty nadzoru.

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl. ■

Redakcja

Finanse

Do 27 kwietnia można składać wnioski w ramach działania 4.1

NFOŚiGW ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie dla Działania 4.1 POIiŚ – Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego i ekoznaków, w ramach Priorytetu IV POIiŚ – Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.

Wsparcie udzielane będzie na działania nieinwestycyjne: wprowadzanie systemów zarządzania środowiskowego ISO 14001 i systemu EMAS oraz certyfikowanych ekoznaków przyznawanych w oparciu o ekologiczne kryteria atestacji.

Minimalna wartość projektu ubiegającego się o dofinansowanie

W przypadku wniosków składanych przez małych i średnich przedsiębiorców z województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, pomorskiego, śląskiego i zachodniopomorskiego, wartość całkowita projektu nie może być niższa niż 8 000 000 PLN. Warunek ten wynika z linii demarkacyjnej między programami operacyjnymi realizowanymi na poziomie centralnym i regionalnymi programami operacyjnymi.

W wymienionych województwach istnieje możliwość ubiegania się o dofinansowanie tego typu projektów o wartości mniejszej niż 8 000 000 PLN, w ramach regionalnych programów operacyjnych. W pozostałych przypadkach kwota minimalna projektu nie obowiązuje.

Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów

Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wynosi 1 049 144,97 PLN. Kwota ta może się zmienić między innymi na skutek fluktuacji kursu walutowego. W momencie tworzenia listy rankingowej 10% dostępnej alokacji zostanie przeznaczona na rezerwę finansową dla projektów, które pozytywnie przejdą procedurę odwoławczą. Ostatecznie dofinansowanie zostanie przyznane projektom do wysokości dostępnej alokacji dla Działania (wyczerpania środków) wliczanej w miesiąc, w którym następuje zawarcie Umowy o dofinansowanie. Poziom dofinansowania projektów wynosi **50% wydatków kwalifikowanych**. Maksymalna kwota dofinansowania projektu wynosi **400 000,00 PLN**.

Koszty kwalifikowane

Do wydatków kwalifikowanych zalicza się niezbędne do realizacji przedsięwzięcia wydatki spełniające kryteria kwalifikowalności wydatków POIiŚ, poniesione na:

- badanie oceny funkcjonowania przedsiębiorstwa w celu określenia możliwości wdrożenia systemu zarządzania środowiskowego,
- usługi doradcze, ekspertyzy oraz szkolenia związane z wdrożeniem systemu zarządzania środowiskowego,
- opracowanie dokumentacji służącej wdrażaniu systemu zarzą-

dzania środowiskowego w przedsiębiorstwie,

- przeprowadzenie audytów i weryfikacji związanych z procedurą przyznawania certyfikatu systemu zarządzania środowiskowego,
- rejestracje przedsiębiorstwa w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS),
- przygotowanie i publikację deklaracji środowiskowej oraz materiałów informacyjnych wymaganych od przedsiębiorstw zarejestrowanych w systemie EMAS,
- przeprowadzenie badań i audytów niezbędnych do uzyskania certyfikowanych oznakowań ekologicznych dla produktów przyjaznych środowisku,
- opracowanie dokumentacji, w tym raportów z badań oraz innych niezbędnych informacji, składanych w jednostce przyznającej oznakowania,
- opłaty związane z uzyskaniem certyfikowanych oznakowań ekologicznych uiszczonych na rzecz jednostki przyznającej oznakowania.

Termin i miejsce składania wniosków

Wnioski należy składać w terminie **od 11 do 27 kwietnia 2011 r.** w kancelarii Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Termin zakończenia oceny wniosków zależy od ilości złożonych wniosków. Przewiduje się, że nastąpi to do **30 czerwca 2011 r.** Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl. ■

Redakcja

 Finanse

Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych – nabór wniosków

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków dla przedsiębiorstw w ramach programu „Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych”.

Celem programu jest zamknięcie i rekultywacja składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, niespełniających standardów określonych prawem lub uciążliwych dla środowiska.

Dofinansowanie

O dofinansowanie mogą się ubiegać projekty polegające na zamykaniu i rekultywacji składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, dla których została wydana decyzja o ich zamknięciu, określająca datę zaprzestania przyjmowania odpadów do składowania nie później niż do 31 grudnia 2009 r.

Warunkiem ubiegania się o przyznanie dofinansowania jest spełnienie następujących kryteriów:

- powierzchnia rekultywowanego obszaru, którego dotyczy wniosek, nie może być mniejsza niż 2 ha, przy czym wniosek może dotyczyć składowisk, będących w zarządzaniu różnych podmiotów,

- wartość wnioskowanej kwoty ze środków NFOŚiGW na rekultywację 1 ha nie może przekroczyć 500 tys. zł,
- data zakończenia realizacji przedsięwzięcia określona nie później niż na 31 grudnia 2014 r.

Konkurs skierowany jest do podmiotów, które nie będą kontynuowały działalności związanej ze składowaniem odpadów komunalnych.

Koszty kwalifikowane:

1. Rekultywacja techniczna (ukształtowanie wierzchołki składowiska, konstrukcja warstwy rekultywacyjnej, uporządkowanie gospodarki odciekami).
2. Odgazowanie składowiska (wykonanie studni odgazowujących, instalacji do pozyskania biogazu (np. biofiltry, rurociągi, pochodnie, instalacje elektryczne pochodni).

3. Rekultywacja biologiczna (wprowadzenie roślinności).
4. Instalacje do monitoringu (np. piezometry).

W ramach programu dofinansowaniu nie podlega realizacja instalacji służących do energetycznego wykorzystania biogazu oraz rurociągów służących do przesyłu biogazu poza teren składowiska.

Termin i miejsce składania wniosków

Wnioski można składać **do 31 maja 2011 r.** w kancelarii NFOŚiGW albo przesłać pocztą, lub kurierem z dopiskiem „Rekultywacja – konkurs”.

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl.

Redakcja

 Ważne terminy

Ważne terminy	
30 kwietnia	– wniesienie opłaty eksploatacyjnej za okres od 1 stycznia do 31 marca 2011 r., wynikającej z Ustawy – Prawo geologiczne i górnicze – uiszczenie opłaty z tytułu magazynowania substancji w górotworze lub składowania odpadów w górotworze za okres od 1 stycznia do 31 marca 2011 r.

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., al. Krakowska 271, 02-133 Warszawa
tel.: (+48 22) 559 36 00, 559 36 66, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Anna Podgórska, podgorska@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: kwartalna 75 zł + 23% VAT, roczna 267 zł (11% taniej) + 23% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2011 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.